

Putin je deset let u moci

Rostislav Matulík

08.08.2009

www.reuters.com

Neznámý agent KGB překonal během deseti let u moci všechny očekávání, píše Moscow Times. Uplynul rok od rusko-gruzínského konfliktu. Zakladatel scientologie si sám udělil smyšlený doktorát. Hamas zvyšuje tlak na obyvatele Gazy. Asijští experti míří za lukrativní prací domů. To jsou témata, na která se nyní podíváme podrobněji.

Před deseti lety, 9. srpna 1999 sdělil ruský prezident Boris Jelcin unavenému a zmatenému ruskému národu, že odvolává celou vládu, protože našel 46letého kandidáta na premiéra, který bude "naší zemi velmi užitečný". Kulaté výročí připomíná deník **The Moscow Times**. Bývalý důstojník KGB, který v té době pracoval pro petrohradského starostu Anatolije Sobčaka, byl pro všechny velkou neznámou. V první chvíli to dokonce vypadalo na další Jelcinovo uhanělé rozhodnutí, koneckonců Putin byl již čtvrtým premiérem, kterého Jelcin nominoval za pouhých 17 měsíců. Jenomže Jelcin k údivu všech dodal, že by příští rok chtěl, aby se z neznámého premiéra stal v pořadí druhý ruský prezident. Putin k tomu na tiskové konferenci dodal, že na kandidaturu do Kremlu zprvu nepomýšlel, ale teď už to prý vidí jinak. "Jsme vojáci, a splníme to, na čem se dohodneme," řekl lakonicky Putin.

"Jelcinovo rozhodnutí udivilo úplně všechny. Vypadalo to na poslední křeče jelcinovského režimu," říká politolog Jurij Korgunjuk. "Je to agónie. Čiré bláznovství. Kdo je bude brát vážně, vždyť mění premiéry jako ponožky," zlobil se tehdy komunistický šéf Zjuganov. Dokonce nebylo jisté, zda Putina podpoří Státní дума. "Šestého srpna náš tehdejší šéfredaktor Matt Bivens napsal, že Putin přes Dumu nikdy neprojde," přiznávají sebekriticky **The Moscow Times**. O dva dny později neznámý "voják" získal potřebnou padesátiprocentní většinu, byť jen o pár hlasů. Z 404 přítomných poslanců bylo 232 pro, 84 proti a 88 se zdrželo hlasování. "Putin neměl absolutně žádný veřejný profil. Otázka, kdo to vlastně je, v sobě nesla něco zlověstného," říká Sergej Mitrochin, před deseti lety poslanec za uskupení Jablko. "Většina lidí v něm spatřovala hrozbu pro ruskou demokracii," dodává. Mínusem byla také jeho image chladné a nevýrazné, šedivé osobnosti. "První vystoupení v Dumě bylo katastrofální - vypadal stydlivě a nerozhodně, a odpovědi na otázky se snažil vyčíst z papíru. Často odpovídal úplně z cesty," vzpomíná bývalý pravicový reformátor Boris Němcov. "Řekl jsem tehdy v rozhovoru pro rádio Echo Moskvy, že Jelcin výběrem Putina dokazuje, že se definitivně zbláznil," přiznává Němcov.

Putin na sobě ovšem pracoval - začal například vést televizí přenášené mnohahodinové telefonické rozhovory s prostými občany. Dnes už je image šedivého aparátčíka minulostí - premiér nosí atraktivní oděvy a drahé hodinky Patek Philippe. Chodí na koncerty vážné hudby, aby si naklonil intelektuály. "Zvládl změnu relativně velmi rychle. Vždyť z minulosti známe otřesný snímek, na němž Putin stojí se Sobčakem a má na sobě zelené sako a červené kalhoty," říká Němcov. Velký vliv na Putinův úspěch měl podle **The Moscow Times** mediální magnát Boris Berezovskij, skutečný průlom však nastal až s bezpečnostními otázkami, v nichž mohl ukázat svou pravou tvář. V září 1999 údajní teroristé vyhodili do vzduchu několik paneláků, a ruská veřejnost rázem zapomněla na Putinův neobratný styl. Když v médiích prohlásil, že teroristy klidně nechá oddělat na hajzlu, jeho popularita raketově vzrostla. V říjnu téhož roku poslal vojska do Čečny, začal navštěvovat vojáky, a celá země jej náhle uviděla ve zcela jiném světle - jako mladistvého, bojovného, aktivního a rozhodného vůdce. Silný Putin se už za nikoho nemusel skrývat, a takového jej známe až do současnosti, uzavírá deník.

www.timesonline.co.uk
Autor: ČRo

Gruzínci a Rusové si dnes připomínají první výročí války o Jižní Osetii. Napětí mezi oběma zeměmi přetrvává a vyvolává znepokojení mezinárodní veřejnosti, že klid na Kavkaze je nestabilní. Konzervativní britský deník **The Times** poznamenal, že Gruzie těžce zaplatila za "naivní horkokrevnost" svého prezidenta Saakašviliho, ani Rusko však nemá zvláštní důvod k jásotu, protože věc zůstala nevyřešena a skutečný mír není v dohledu. "V tomto konfliktu patří obě strany k těm, co prohrály," míní list. Moskva se podle něj soustřeďuje na vyzdvihování důkazů, že Gruzínci zaútočili jako první. Tbilisi poukazuje na to,

při operacích na svém vlastním území ve snaze o udržení územní celistvosti státu nemohlo být agresorem. Proto také považuje za zahájení války až dnešek. Podle Tbilisi zaútočili Rusové, protože jejich armáda vtrhla na území jiného státu s cílem podpořit separatisty, což je podle mezinárodního práva nepřipustné.

Představitelé úřadu britské vlády zjistili z 30 let starých dokumentů pozoruhodné a nepřilíhající lichotivé důkazy o tom, že zakladatel scientologické církve a kontroverzní dianetiky Lafayette Ronald Hubbard byl podvodník. Píše o tom deník **The Daily Telegraph**. Americký spisovatel se narodil v Tildenu v Nebrasce v rodině důstojníka a feministické vysokoškolské pedagožky. Studia jaderné fyziky ale nedokončil a z univerzity odešel v roce 1931 jako 20letý mladík. Živil se pak jako pilot a spisovatel - psal pro různé literární časopisy vědeckofantastické, fantastické, detektivní, westernové a dobrodružné

prózy. V roce 1950 publikoval knihu *Dianetika, moderní věda o duševním zdraví*, v níž popsal vlastní psychologickou teorii. Tato kniha se přes odmítnutí odborné veřejnosti široce rozšířila a stala se bestsellerem. V roce 1952 rozšířil Hubbard dianetiku o "aplikovanou náboženskou filosofii", kterou nazval scientologie. Až do konce života pak stál v čele scientologické církve, mezi jejímž členy jsou dnes četné hollywoodské celebrity, jako například Tom Cruise a Dustin Hoffmann.

Britští diplomaté nyní narazili na důkazy, že Hubbard si v roce 1953 sám udělil doktorát na falešné univerzitě v Kalifornii. Informace získali v roce 1968 pracovníci britského konzulátu v Los Angeles, kteří shromažďovali proti Hubbardovi kompromitující důkazy. Potřebovali je pro ministerstvo zahraničí, které se obávalo soudních pří potě, co zakázalo americkým členům církve navštívit britské scientologické středisko v Západním Sussexu. Odhalené dokumenty, které získal britský tisk na základě zákona o svobodném přístupu k informacím, navíc ukazují, že Londýn nebyl ve svých akcích proti scientologům osamocen. Američtí vyšetřovatelé mimo jiné našli důkazy o tom, že sekta vyslala tým hypnotizérů, převlečených za lékaře, aby eliminovala prokurátora vyšetřující jejich činnost. Mluvčí scientologické církve ovšem reagoval prohlášením, že nápad se zhypnotizováním právníka je pouze důkazem, jak moc jsou média vůči církvi podezřívavá a paranoidní.

Z britských materiálů nicméně vyplývá, že Hubbard získal doktorát filosofie z takzvané Sekvojské univerzity 10. února 1953 za objevy na poli dianetiky. Mělo se tak stát v jedné budově v Los Angeles, kterou Hubbardovi stoupenci krátce po zakoupení prohlásili za univerzitu a obratem si v její aule všichni vzájemně udělili akademické tituly. Britští diplomaté zjistili, že Sekvojská univerzita byla kalifornskými úřady zavřena v roce 1971 a všechny její dokumenty a doktoráty byly zpětně prohlášeny za neplatné. "Nikdy neměla licenci a souhlas orgánů státu Kalifornie," píše se v diplomatické demarši. Hubbard zemřel 24. ledna 1986 zemřel na svém ranči, údajně na mrtvici. Byl velmi plodným autorem. V roce 2006 byl uznán Guinnessovou knihou rekordů za nejplodnějšího a nepřekladanějšího autora s údajem, že publikoval 1084 beletristických i nebeletristických děl, která byla přeložena do 71 jazyků.

www.lemonde.fr
Autor: Dana Josefová

Na plázcích Gazy je teď v zájmu žen, aby se nesmály moc nahlas, nechtějí-li, aby jim vyčínila policie hnutí Hamas, napsal francouzský list **Le Monde**. Dosvědčit to může sedmadvacetiletá palestinská novinářka Asma Ghulová, známá svými protináboženskými články a zarputilým pohrdáním islámským závojem hidžábem. Když koncem června odcházela s přáteli z koupání oblečená do džínsů a trička, jak je to v Gaze zvykem, přistoupili k ní muži v černé uniformě a vyčetli jí, že se na veřejnosti hlasitě směje. Přitěžující okolností bylo, že mladou ženu, která je rozvedená, nedoprovázel žádný mužský příbuzný. "Občané si stěžují na tvoje chování," řekli jí horlivci a sebrali jí pas. Její přátelé museli zmobilizovat své známé z řad islamistické

vlády, aby jí byl vrácen.

"Mluvčí Hamasu mi zavolal, aby se omluvil," řekla Ghulová. "Tvrdil mi, že šlo o izolovanou iniciativu, ne o politiku vlády. To je obvyklá výmluva. Ve skutečnosti se takové incidenty v poslední době množí. Islamisté se zaměřují na společenský život, protože politicky zbankrotovali." Ulice Gazy jsou skutečně plné toho, jak se "vousáči" vměšují do každodenního života obyvatel. Mladý úředník Hasan Tamímí vysvětluje, jak ho jednou večer, když večeřel v restauraci s manželkou, milicionáři přinutili, aby ukázal oddací list. Ředitel kulturního střediska Abdal Halím Ghul zase musel zastavit kursy folklorního palestinského tance dabky. Obchodníci s oblečením dostali příkaz, aby už do výloh nedávali ženské figuríny. Rada advokátní komory pásma Gazy prohlašuje, že dostala oficiální pokyn, aby advokátky nosily hidžáb a džilbáb - dlouhou tuniku sahající až k zemi.

V Gaze se nepochybně prosazuje ovzduší společenské represe. Nedá se ovšem s jistotou říct, zda je to projev vědomé vůle Hamasu, anebo přehmaty fundamentalistických skupinek. Umírněný poradce předsedy vlády Hamasu Ismáíla Haníji Ahmad Júsef tvrdí, že vše jsou jenom pověsti rozšiřované těmi, kdo chtějí vládu prezentovat jako království tmářství. "Běžte se podívat do nejluxusnějšího hotelu v Gaze Deiry na ty kluky a holky, kteří se tam prohazují a kouří nargilé. Před dvěma týdny jsem tam byl s jednou zahraniční delegací, která se k nám přijela seznámit s utrpením palestinského lidu. Bylo to tam jak na Riviéře. Moc jsem se styděl." Toto místo zůstává útočištěm liberální buržoazie Gazy. Večer sem představitel této mikrosociální proudí v letním oblečení na terasu otevřenou mořské bráze. Privilegium, kterého Asma Ghulová využívá, aniž se jí dá klamat. "Hamas Deiru chrání, protože se chová uctivě k bohatým a tvrdě k chudým, jako všichni despotové."

"Jděte na Východ", jako by svým jednáním vzkazovali mnozí asijské odborníci, kteří vystudovali v USA a v Evropě a nyní se vrací kvůli slibným pracovním vyhlídkám domů. Asijský region se pro kvalifikované pracovníky stává velmi zajímavý, podle mnohých očekávání má v ekonomickém růstu překonat zbytek světa, píše **agentura Reuters**. Šestadvacetiletý Čang Čeng-chan je jedním ze stále rostoucího počtu velmi vzdělaných Asiatů žijících na Západě, kteří si v těchto dnech zakoupili jednosměrnou jízdenku domů. Lákájí je zajímavé pracovní příležitosti, rodinné svazky i pohodlný životní styl. "Žádná jiná země se právě teď nemění tak rychle jako Čína," říká Čang. "Pro lidi mé generace nabízí mnoho možností."

Jakmile tento mladý Číňan získal na univerzitě v Nottinghamu ve Velké Británii vysokoškolský titul, vrátil se zpátky do Číny a začal pracovat pro firmu zabývající se výzkumem kmenových buněk. Další Asiaté budou tento trend následovat, alespoň podle názoru amerického investora a spoluzakladatele nadace Quantum Jima Rogerse. Domnívá se, že toto století bude stoletím Číny. V současnosti žije v Singapuru a jeho malé děti se učí mandarínsky (tedy standardní čínštinu). "Pokud jste v Londýně, jste na špatném místě ve špatný čas... Měli byste se přestěhovat na Východ," řekl nedávno v televizním vysílání zpravodajské **agentury Reuters**.

Tento trend obrácené migrace se v několika málo uplynulých měsících zrychlil poté, co finanční krize zasáhla USA a

Evropu výrazněji než asijskou ekonomiku. Příliv nových odborníků Asii prospěje, neboť Asie pro svůj další růst potřebuje kvalifikované pracovní síly, shodují se experti. Typický příchozí, který se dnes vrací ze Západu do Asie, má věk kolem třiceti let a získal magisterský nebo doktorský titul v oblasti vědy, technologie, strojírenství či matematiky, říká Vivek Wadhwa, který se problematikou zaměstnanosti a jejího významu pro společnost zabývá v rámci vědeckého programu Harvardské univerzity. Příchod těchto specialistů na asijský pracovní trh může pomoci obsadit střední a vyšší pozice ve vedení firem, které v oblasti podnikají. Jsou pro firmy levnější pracovní silou než cizinci a zároveň kvalifikovanější než jejich místní kolegové, kteří nestudovali na Západě. "Neustále nahrazujeme zahraniční pracovníky asijskými odborníky, kteří se vrací do svých rodných zemí a jsou ovlivněni západním obchodním stylem a kulturou," potvrzuje Ames Gross, ředitel náborové firmy Pacifický most, která se specializuje na dosazování těchto "navrátilců" do firem sídlících v Asii.

Mzdy v rozvojových zemích jihovýchodní Asie mohou tvořit jen kolem 25 procent částky, která se na obdobných pozicích vyplácí na Západě. Rozdíl mezi platy specialistů se však snižuje, doplňuje Gross. Společnosti ze Singapuru a Hongkongu například již dnes běžně nabízejí mzdy srovnatelné s USA a Evropou. Podle odhadů bude tento rok promovat v Číně šest milionů a v Indii tři miliony studentů, ale experti na lidské zdroje říkají, že absolventům z místních vysokých škol často chybějí praktické obchodní dovednosti potřebné pro danou práci. Asijští "navrátilci" díky západnímu způsobu projevu a chování dovedou také lépe jednat s mezinárodními zákazníky. Nejsou to jen zkušenosti s managementem a obchodním know-how. Asiati přišli ze Západu jsou oceňováni také proto, že do svých zemí přinášejí nové nápady a technologické inovace.

Robin Li, který promoval na univerzitě v New Yorku, je spoluzakladatelem největšího čínského internetového vyhledávače Baidu. Hotmail je zase dílem Sabíra Bhatiji, který se vrátil do Indie po úspěšném absolvování univerzity ve Stanfordu. "Lidé, kteří se vrátili domů ze studií na Západě, jsou mnohem nápaditější a podnikavější než jejich kolegové, kteří zkušenosti ze Západu nemají," říká Wadhwa. "Ohromný přínos, který Indii a Číně tito experti přinesli, se již projevuje."

*Dnešní vydání pořadu Svět viděný internetem končí. Relaci, ve které vás seznamujeme s nejzajímavějšími články světových médií, můžete slyšet každý den od 19:10. Zvukový záznam pořadu naleznete v sekci **Rádio na přání**. Některé vybrané pasáže si můžete přečíst také v **Týdeníku rozhlas**.*

Svět viděný internetem

ČRo 6

Čas vysílání: Po - Ne: 19:10

RÁDIO **Zvukový archiv pořadu ve formátu MP3.**

NA PŘÁNÍ

Informace o službě **Rádio na přání** naleznete [zde](#).

RSS **Stáhněte si podcast pro nejnovější audio záznamy tohoto pořadu.**

PODCAST

iTunes Import do programu **iTunes** je dostupný [zde](#).

Informace o formátu a službě **podcast** naleznete [zde](#).

ČRo 6 pořad: **Svět viděný internetem** - Po - Ne: 19:10

[Vytisknout článek](#)

[Poslat e-mailem](#)

[Linkuj.cz](#) | [Facebook](#) | [Google](#) | [Jagg.cz](#) | [Digg](#)

(c) 2000 - 2009 Český rozhlas